

Sosiaali- ja terveysministeriö
lausuntopalvelu.fi

Viite VN/796/2020

Tehy ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen tasa-arvosuunnittelu)

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee tasa-arvolain tasa-arvosuunnitteluelvoitteen ulottamista varhaiskasvatukseen.

Esityksen tavoitteena on sukupuolten tasa-arvon edistäminen sekä sukupuolten moninaisuuteen liittyvän syrjinnän ennaltaehkäisy varhaiskasvatuksessa. Tasa-arvosuunnitelmat ovat keskeinen työkalu, jolla käytännön työssä voidaan suunnitelmallisesti edistää tasa-arvoa. Esityksessä lähtökohtana on, että varhaiskasvatuksen tasa-arvotyössä otettaisiin huomioon kaikki lapset sukupuolesta riippumatta. Esitys toteuttaa hallitusohjelmaa.

Tehy kannattaa tasa-arvolain tasa-arvosuunnitteluelvoitteen ulottamista varhaiskasvatukseen.

Kuten lain perusteluissa todetaan, tulee lapsille suunnatussa tasa-arvokasvatuksessa toimia ikäkauden edellytysten asettamisessa raameissa. Esityksessä on otettu huomioon myös lasten oikeus saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

On kannatettavaa, että lakiin lisätään uusi 5 b §: Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi varhaiskasvatuksessa.

On myös perusteltua, että päiväkodeissa tehdään toimipaikkakohtainen tasa-arvosuunnittelun ja perhepäivähoidossa ja kunnallisessa avoimessa varhaiskasvatuksessa kunta laatii yhteistyössä alueensa perhepäivähoidon ja kunnallisen avoimen varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa molemmille toimijoille omat tasa-arvosuunnitelmat. On tärkeää, että kaikki sekä perhepäivähoidon että avoimet varhaiskasvatuksen työntekijät voivat aktiivisesti osallistua suunnitelmien laatimiseen.

Varhaiskasvatuslain mukaan tarkoitetaan varhaiskasvatuksella lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Samassa laissa säädetään riittävästä määrästä, eri kelpoisuusvaatimukset täyttävästä henkilöstöstä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan. Lausuttavana olevassa esityksessä on vaikutusten arvioinnista (kpl 4.2) kirjattu: *Oletuksena on, että varhaiskasvatuksen toimipaikassa jokainen opetushenkilökuntaan kuuluva henkilö osallistuisi ainakin jollain tavoin tasa-arvosuunnitelman laatimiseen.* Mitä tarkoitetaan opetushenkilöstöllä? Tehyn kanta on, että varhaiskasvatuksen toimipaikassa on huolehditava siitä, että kaikki lasten kanssa työskentelevät moniammatilliset toimijat osallistuvat aktiivisesti tasa-arvosuunnitelman laatimiseen.

Erityistä huomioita kiinnitämme siihen, että kaikki kirjalliset velvoitteet vaativat henkilöstöresurssia. Henkilöstö on jo nykyisellään ylikuormitettua ja erilaiset kirjalliset työt vievät suuren osan työajasta lasten kustannuksella. Uusia tehtäviä suunniteltaessa tulee siis myös huomioida henkilöstön resurssointi.

Suunnitelmien jalkauttaminen varhaiskasvatuksessa lasten hyväksi vaatii henkilöstön kouluttamista. On huolehdittava siitä, että kaikki varhaiskasvatuksessa toimivat ammattiryhmät saavat riittävän määrän täydennyskoulutusta.

Lausunnossa on huomioitu Suomen Lastenhoitoalan Liiton näkemykset.

Helsingissä 25.5.2022

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Eva Siitonen, sosiaalipoliittinen asiantuntija, Tehy ry, eva.siitonen@tehy.fi